

Міністерство освіти і науки України
Приватний вищий навчальний заклад
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»

Кафедра української мови та літератури

ФОЛЬКЛОР

(назва дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Галузь знань:	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність:	014 Середня освіта (українська мова і література)
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Освітня програма:	середня освіта (українська мова і література)

Рівне – 2019

Робоча програма: Фольклор
галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта
(Українська мова і література).
3 вересня 2019 р. ____ с.

Розробник: канд. пед. н., доц. Овдійчук Л. М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови та літератури

Протокол № 1 від 4 вересня 2019 року

Завідувач кафедри _____ проф. Назарець В.М.
(підпис)

4 вересня 2019 року

Гарант освітньої програми _____ доц. Груба Т.Л.
(підпис)

4 вересня 2019 року

Схвалено навчально-методичною комісією історико-філологічного факультету

Протокол № 1 від 5 вересня 2019 року

5 вересня 2019 року Голова _____ проф. Назарець В. М.
(підпис)

1. Вступ

Вид дисципліни	Вибіркова Базова)
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська
Викладач	Овдійчук Л.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
Контактна інформація (телефон, електронна адреса)	+380971858002 lilia_regi@ukr.net
Місце та час проведення консультацій	Вівторок, 13.00, аудиторія 2303
Курс	1
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	3
Загальна кількість годин	90
Форма підсумкового контролю	Залік

Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Фольклор» вивчається студентами спеціальності 014 Середня освіта (українська мова і література) у першому семестрі.

Предмет «Фольклор» як першооснова української літератури важливий у фаховій підготовці майбутніх учителів української мови та літератури, оскільки дає ґрунтовні знання про фактори впливу на розвиток фольклору, його характерні особливості, етапи розвитку та жанрову систему, фольклористику як науку, її основні етапи розвитку. Програмою курсу передбачено ознайомлення із фольклорними текстами різних родів і жанрів. Водночас цей предмет допомагає сформувати у студентів вміння аналізувати твори із застосуванням міфологічного та компаративного видів.

Вивчення дисципліни сприятиме підвищенню фахового рівня майбутніх учителів-філологів, озброїть студентів фактичними знаннями, які успішно застосовуватимуться у процесі вивчення методики викладання літератури, під час педагогічної практики і в майбутній професійній діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – забезпечити фахову підготовку студентів з дисципліни “Фольклор”, допомогти досягнути феномен усної народної творчості, закономірності розвитку, спосіб побутування, зрозуміти специфіку фольклору, його жанрову систему, сформувати

навички аналізувати фольклорні тексти з урахуванням особливостей поетики різних жанрів та взаємодії з літературою.

Навчальні компетентності

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні вчителі української мови та літератури, **набувають таких програмних компетентностей:**

ЗК-2, Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ПК-4 Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

РН-4, Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

РН-9 Використовує гуманістичний потенціал української мови та літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

Програмні результати навчання

Опанувавши дисципліну «Фольклор», студенти повинні досягти таких **програмних результатів навчання:**

ПРЗ-4. Знає провідні тенденції етапів історичного розвитку України, літературного процесу в Україні, **специфіку його перебігу в культурному контексті**, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою.

ПРУ-5. Розрізняє епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української літератури за їх сутнісними характеристиками й на тлі світового письменства.

ПРК- 4. Ефективно спілкується в колективі, науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРА-1. Здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуто під час навчання кваліфікацію.

Знати

теоретичні основи курсу, специфічні риси фольклору в порівнянні з художньою літературою, основні теорії походження фольклору; періодизацію історії українського фольклору; предмет і завдання фольклористики, її зв'язок з іншими науками, провідні методи; основні етапи розвитку української фольклористики, наукові школи української і світової фольклористики, актуальні проблеми фольклористики на сучасному етапі;

значення наступних понять: фольклорний жанр, фольклорний цикл, синкретичність, міф, міфологія, міфологема, анімізм, антропоморфізм, магія, тотемізм, фетишизм, культ, демонологія, двовір'я, вірування, автентичний фольклор, міський фольклор, дитячий фольклор, псевдофольклор, постфольклор, обряд (ритуал), звичай, обрядовість, свято, обрядовий фольклор, мандрівний сюжет, кумулятивність, формульність, фольклоризм, фольклоризація та ін..;

складники фольклорного жанру, основні принципи класифікації фольклорних жанрів, жанрову систему українського фольклору;

визначення, історію назви-терміна, жанрові ознаки, риси поетики, історію, класифікації, спосіб побутування, форму виконання, історію збирання, видання і дослідження, зв'язок з художньою літературою фольклорних жанрів, що вивчаються за даною програмою.

вміти :

- самостійно опрацювати наукові першоджерела, збірники фольклорних текстів, періодичні видання з фольклористики, словники, довідники, енциклопедії;
- виконувати фольклорні твори різних жанрів (зважаючи на наявність вокальних, драматичних і хореографічних здібностей);
- аналізувати фольклорний твір, характеризувати його ідейно-тематичні особливості, визначати його приналежність до певного жанру;
- поірвнювати варіанти одного й того ж фольклорного твору; фольклорний і літературний твори, що мають типологічні зв'язки (сюжет, мотив, образи тощо); фольклорні жанри в усній народній творчості різних народів;
- самостійно узагальнювати і систематизувати знання з певного розділу дисципліни, укладаючи схеми, таблиці, опорні конспекти, розробляючи презентації в електронному вигляді.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Український фольклор: виникнення, світоглядні системи, особливості, жанри.

Тема 1. Фольклор і фольклористика як наука

- 1.1 Фактори впливу на розвиток фольклору та його етнічні особливості.
- 1.2 Фольклор та фольклористика як наука (УНПТ).
- 1.3 Особливості фольклору. Усна народна творчість і професійна художня література
- 1.4 Періодизація фольклору.
- 1.5 Напрями та школи фольклористики.
- 1.6 Жанри усної народної творчості/

Література

1. Гнатюк В. М. Вибрані статті про народну творчість. – К.: Наукова думка, 1966. – 246с.
2. Дей О. І. Сторінки з історії української фольклористики. – К.: Наукова думка, 1975. – 270с.
3. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська усна народна творчість: Підручник. – К.: Знання – Прес, 2001. 591с.
4. Франко І. Вибрані статті про народну творчість. К.: Вид-во АН УРСР, 1955. – 289с.

Тема 2. Основні світоглядні системи українського фольклору.

- 2.1 Дохристиянські вірування давніх слов'ян.
- 2.2 Християнство і його вплив на розвиток української народної словесності.
- 2.3 Магія як найдавніший пласт народної творчості та її форми.
- 2.4 Давня праслов'янська міфологія, цикли міфів.
- 2.5 Зв'язок жанрів магії та міфології з художньою літературою та дослідження жанрів магії та міфології/

Література

1. Балужок В. Обряди ініціації українців та давніх слов'ян. – Львів; Нью – Йорк,

1990. – 256с.
2. Боплан Г. –Л. Опис України. – К.: Наук. думка; Гарвард; Кембридж, 1990. 256с.
  3. Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. - К.: Довіра, 1993. 414с.
  4. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис: У 2 т. - К.: Оберіг, 1991. – Т.1. - 450 с.; Т.2. - 445 с.
  5. Войтович В. Міфи та легенди давньої України. – Тернопіль: Навчальна книга. - Богдан, 2006. – 392с.
  6. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська усна народна творчість: Підручник. - К.: Знання – Прес, 2001. 591с.
  7. Нечуй - Левицький І. С. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. - К.: АТ “ Обереги”, 1992. - 85с.
  8. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія. К.: Либідь, 1991.- 638с.

Тема 3. Календарно-обрядова творчість

- 3.1 Календарно-обрядова творчість - наслідок праслов'янської магії та міфології.
- 3.2 Ритуально-міфологічна основа зимового циклу календарної обрядовості.
- 3.3 Жанри зимового циклу календарної обрядовості.
- 3.4 Ритуально-міфологічна основа та жанри весняного циклу календарної обрядовості.
- 3.5 Ритуально-міфологічна основа та жанри літнього циклу календарної обрядовості.
- 3.6 Ритуально-міфологічна основа та жанри осіннього циклу календарної обрядовості.
- 3.7 Драматизовані календарно-обрядові дійства. Форми функціонування молодіжних громад.

Література

1. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис: У 2 т. - К.: Оберіг, 1991. - Т.1. - 450 с.; Т.2. - 445 с.
2. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості / Вступ ст., упоряд та приміт. Н.С.Шумади. - К., 1998. - С.24-125..
3. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська усна народна творчість: Підручник. - К.: Знання – Прес, 2001. 591с.
4. Скуратівський В. Дідух: Свята українського народу. - К.: Освіта, 1995. - 272 с.

Тема 4. Родинно-обрядова творчість.

- 4.1 Родинно-обрядова творчість як частина народних традицій.
- 4.2 Весільна обрядовість. Весілля як драма.
- 4.3 Народна обрядовість, пов'язана з народженням дитини.
- 4.4 Похоронна обрядовість, її особливості.
- 4.5 Обряди, пов'язані з будівництвом дому та новосіллям.
- 4.6 Зв'язок жанрів родинно-обрядової творчості з художньою літературою та їх дослідження/

Література

1. Борисенко В.К. Весільні звичаї і обряди на Україні. - К., 1988. - 189 с.
2. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис: У 2 т. - К.: Оберіг, 1991. - Т.1. - 450 с.; Т.2. - 445 с.
3. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості / Вступ ст., упоряд та приміт. Н.С.Шумади. - К., 1998. - С.24-125..
4. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська усна народна творчість: Підручник. - К.: Знання – Прес, 2001. 591с.
5. Скуратівський В. Дідух: Свята українського народу. - К.: Освіта, 1995. - 272 с.

Змістовий модуль 2. Жанрово-тематичні різновиди українського народного епосу та лірики

Тема 5. Героїчний та негероїчний епос.

- 5.1 Билини, їх походження, класифікація та поетика.
- 5.2 Історія збирання та дослідження билин.
- 5.3 Думи, історія походження жанру.
- 5.4 Класифікація дум.
- 5.5 Кобзарство як унікальне явище в Україні.
- 5.6 Історичні пісні та їх жанрово-стильові ознаки. Пісні-хроніки.
- 5.7 Балада як жанр.
- 5.8 Тематика балад, їх стильові особливості.

Література

1. Григор'єв-Наш. Історія України в народних думах і піснях. - К., 1993., - 271с
2. Дей О. І. Українська народна балада. - К.:Наукова думка,1986. -263с.
3. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості / Вступ ст., упоряд та приміт. Н.С.Шумади. - К., 1998. - С.24-125.
4. Історичні пісні / Вступ. ст. І. Березовського. -К.: Рад. Письменник, 1970. - 256с.
5. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська усна народна творчість: Підручник. - К.: Знання – Прес, 2001. 591с.
6. Нудьга Г. А. Українська балада. – К.: Дніпро, 1970. – 258с.
7. Українські народні пісні та думи. К.: Т – во “Знання” України, 1992. – 96с.
8. Українські січові стрільці у піснях / Вступ. Ст.. О. Шевченка. – Тернопіль, 1991. – 112с.

Тема 6. Ліричні пісні

- 6.1 Ліричні пісні, їх різновиди.
- 6.2 Родинно – побутові пісні, їх тематика.
- 6.3 Особливості суспільно – побутових пісень.
- 6.4 Танкові пісні.
- 6.5 Пісні літературного походження: тематика, поетика..
- 6.6 Особливості романсу як жанру.
- 6.7 Дослідження жанру ліричної пісні, її зв'язок з художньою літературою.

Література

1. Дей О. І. Поетика української пісні. – К.:Наукова думка,1978. –250с.
2. Дівчина з легенди – Маруся Чурай. – К.: Дніпро. - 1974. – 108с.
3. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості / Вступ ст., упоряд та приміт. Н.С.Шумади. - К., 1998. - С.228 - 449.
4. Наймитські та заробітчанські пісні / Вступ. ст.. С. Я. Грици. – К.: Наукова думка, 1975. - 516с.
5. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська усна народна творчість: Підручник. - К.: Знання – Прес, 2001. – С. 301 - 402.
6. Пісні літературного походження / Упоряд.; вступ. ст.: В. Г. Бойко, А. Ф. Омельченко. – К.: Наук. думка, 1978.- 494с.
7. Франко І. Жіноча неволя в руських піснях народних // Франко І. Твори : 50 т. –Т. 26. - К.: Наук. думка, 1980 - С. 210 – 253.

Тема 7. Казкова проза

- 7.1 Поняття про казковий епос як жанр.
- 7.2 Особливості культово-анімістичних (міфологічних) казок. Звіриний епос.

- 7.3 Чарівні казки, їх виникнення, мотиви, побудова, герої.
- 7.4 Соціально-побутові казки, анекдоти та небилиці, їх особливості.
- 7.5 Поняття про притчі, їх тематику, особливості композиції.
- 7.6 Зв'язок народної казкової прози з літературою, збирання та дослідження казкового епосу.

Література

1. Дунаєвська Л. ФІ. Українська народна казка. – К.:Вища школа,1987. –127с.
2. З живого джерела: Українські народні казки в записах, переказах та публікаціях українських письменників / Упоряд., літер. обробка, вступ. ст. та приміт. Л. Дунаєвської. – К., 1990. – 512с.
3. Калинова сопілка: Антологія української народної прозової творчості . - К., 1998. - С. 34-246.
4. Казки про тварин. – К.: Наукова думка, 1979. - 574с.
5. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська усна народна творчість: Підручник. - К.: Знання – Прес, 2001.- 591с.
6. Соціально – побутова казка / Передм. О. Бріциної. –К.: Дніпро, 1987.- 382с.
7. Чумарна М. Мандрівка в українську казку; приказкове поле. – Львів: Каменяр, 1994. – 79с.

Тема 8. Історична проза.

- 8.1 Історична або неказкова проза, критерії її поділу
- 8.2 Легенди як жанр народної словесності, її художня природа..
- 8.3 Перекази, їх особливості та класифікація.
- 8.4 Народні оповідання і бувальщини як жанри історичної прози.
- 8.5 Поетика жанрів неказкової прози, їх зв'язок з художньою літературою та дослідження.

Література

1. Боплан Г.–Л. Опис України. – К.: Наук. думка; Гарвард; Кембридж, 1990. 256с.
2. Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. - К.: Довіра, 1993. 414с.
3. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис: У 2 т. - К.: Оберіг, 1991. –
4. Т.1. - 450 с.; Т.2. - 445 с.
5. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська усна народна творчість: Підручник. - К.: Знання – Прес, 2001. – С. 55 – 105.
6. Войтович В. Сокіл – Род. Легенди та міфи давніх українців. – Рівне: Оріана, 1997. – 392с.
7. Калинова сопілка: Антологія української народної прозової творчості . - К., 1998. - С. 248 - 388.
8. Народні оповідання / Вступ. ст.. С. Мишанича.- К.: Дніпро, 1986. – 336.
9. Савур – могила: Легенди та перекази Нижньої Наддніпрянщини. – К.: Дніпро, 1990. – 261с.
10. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія. К.: Либідь, 1991.- 638с.
11. Ходили опришки: Збірник / Вступ. ст. І. Сенько. – Ужгород: Карпати, 1983. 384с.

Тема 9. Пареміографія.

- 9.1 Поняття про паремію, пареміографію та пареміологію як науку.
- 9.2 Виникнення і розвиток жанру.
- 9.3 Жанрові різновиди паремій.
- 9.4 Класифікація паремій.

9.5 Поетика малих жанрів фольклору

9.6 Історичний розвиток паремій, їх зв'язок з писемною літературою та дослідження.

9.7 Загадки, їх класифікація.

9.8 Зв'язок загадок з іншими жанрами фольклору та з писемною літературою. Дослідження загадок.

Література

1. Загадки/Вступ. Ст.. І. П. Березовського. – К.: Дніпро, 1987 – 158с.
2. Закувала зозуленька: Антологія української народної творчості. – К., 1989 – С.427-552.
3. Пазяк М. М. Українські прислів'я та приказки. – К., 1991.
4. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська усна народна творчість: Підручник. - К.: Знання – Прес, 2001. – 591 с.
5. Українські прислів'я і приказки і таке інше: Збірники О. В. Марковича та інших уклад М. Номис/ Вступ. Ст.. М. М. Паз яка. – К.: Либідь, 1993. – 768с.

Тема 10. Дитячий фольклор.

10.1 Класифікація дитячого фольклору.

10.2 Твори, що перейшли у дитячий фольклор.

10.3 Твори, які побутували в дитячому середовищі.

10.4 Тексти, створені спеціально для дітей.

Література

1. Дитячі пісні та речитативи /Упор. Г.В.Довженюк, К.М.Луганська. – К.: Наукова думка, 1991.- 448 с.
2. Дитячий фольклор / Вступ, ст. Г.В. Довженюк. — К.: Дніпро, 1986. — 304 с.
3. Дитячий фольклор: Колискові пісні та забавлянки: Збірник. – К.: Наукова думка, 1984. - 472с.
4. Довженюк Г. В. Український дитячий фольклор. К.: Наук. думка, 1981. – 171с.
5. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості. — К., 1998. — С. 529—560.
6. *Кіліченко Л.М., Лещенко П.Я., Проценко І.М.* Народнопоетична творчість для дітей // Українська дитяча література. — К.: Вища школа, 1979. — С. 29—51.
7. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Дитячий фольклор // Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська народна творчість: Підручник. – К.: Знання- Прес, 2001. – С. 567-591.
8. Українська дитяча література: Хрестоматія / Упор. П.В.Вовк, В.С. Савенко. – К.: Вища школа, 1976.-С. 3-37.
9. Українська дитяча література: Хрестоматія критичних матеріалів. - К.: Вища школа, 1969.
10. Українська дитяча література. Хрестоматія. У 2-х част. / Упор. І.А.Луценко, А.М. Подолинний, Б.Й.Чайковський. – К.: Вища школа, 1992. - Ч.1. – 382с.
11. Український дитячий фольклор / Вступ, ст. В.Г. Бойка. — К., 1962.— 247 с.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, лабораторні, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Відповідно до Положення «Про порядок оцінювання навчальних досягнень студентів в умовах ECTS», контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит / залік – 35 балів);

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену/заліку, відповідно до графіку навчального процесу (максимальна сума – 40 балів).

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних і лабораторних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;

вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;

якість і чіткість викладення міркувань;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

самостійність виконання роботи;

грамотність подачі матеріалу;

використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;

оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є:

глибина і міцність знань, рівень мислення;

вміння систематизувати знання за окремими темами;

вміння робити обґрунтовані висновки;

володіння категорійним апаратом;

навички і прийоми виконання практичних завдань;
 вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку;
 самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання есе є:

здатність проводити критичне та незалежне оцінювання певних проблемних питань;
 вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;
 застосування аналітичних підходів;
 якість і чіткість викладення міркувань;
 логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;
 самостійність виконання роботи;
 грамотність подачі матеріалу;
 використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Критеріями оцінювання індивідуального завдання є:

відповідність технічним вимогам до індивідуального завдання;
 оригінальність концепції проекту;
 нові креативні вирішення сформульованої проблеми;
 вміння впевнено довести результати, що були отримані в результаті виконання індивідуального завдання;
 наявність якісної презентації без помилок;
 оцінка, яку надала навчальна група під час захисту роботи.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену / заліку, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів).

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену / заліку, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

Питання до семестрової форми контролю

1. Фольклор та фольклористика як наука.
2. Фактори впливу на розвиток фольклору та його етнічні особливості.
3. Періодизація фольклору.

4. Класифікація жанрів усної народної поетичної творчості.
5. Напрями та школи фольклористики.
6. Дохристиянські вірування давніх слов'ян.
7. Магія як найдавніший пласт народної творчості та її форми.
8. Давня праслов'янська міфологія.
9. Жанри зимового циклу календарної обрядовості.
10. Ритуально-міфологічна основа календарних циклів обрядовості.
11. Жанри весняного циклу календарної обрядовості.
12. Жанри літнього циклу календарної обрядовості.
13. Жанри осіннього циклу календарної обрядовості.
14. Драматизовані календарно-обрядові дієства. Форми функціонування молодіжних громад.
15. Родинно-обрядова творчість та її види.
16. Весільна обрядовість. Весілля як драма.
17. Народна обрядовість, пов'язана з народженням дитини.
18. Похоронна обрядовість.
19. Рекрутські голосіння.
20. Обряди, пов'язані з будівництвом дому та новосіллям.
21. Героїчний епос, його жанри.
22. Билини. Походження і визначення жанру.
23. Цикли билинного епосу та їх аналіз. Поетика билин.
24. Історія збирання та дослідження билин.
25. Думи. Визначення та поетика жанру.
26. Класифікація дум.
27. Думи про боротьбу українського народу проти турецько-татарських загарбників.
28. Думи про героїчну боротьбу проти польсько-шляхетського поневолення.
29. Соціально-побутові думи.
30. Історичні пісні та їх жанрово-стильові ознаки.
31. Кобзарство як унікальне мистецьке мистецьке явище. Кобзарі.
32. Класифікація історичних пісень.
33. Зв'язок жанрів героїчного епосу з художньою літературою.
34. Балада як жанр. Тематично-стильові особливості балад.
35. Класифікація балад та аналіз основних сюжетів.
36. Ліричні пісні, їх різновиди.
37. Родинно-побутові пісні та їх тематика.
38. Сатирично-гумористичні пісні.
39. Суспільно-побутові пісні, їх різновиди.
40. Танкові пісні.
41. Пісні літературного походження.
42. Романси та їх художньо-стильові особливості.
43. Казкова проза, її жанрові різновиди.
44. Чарівні казки.
45. Соціально-побутові казки, анекдоти та небилиці.
46. Притчі.
47. Культово-анімістичні (міфологічні) казки, їх особливості.
48. Звіриний епос. Казки про тварин.
49. Історична проза, її різновиди.
50. Легенда як найдавніший жанр української неказкової прози.
51. Класифікація легенд та аналіз тематичних груп.
52. Перекази, їх історико-хронологічних цикли.
53. Народні бувальщини та оповідання.
54. Художня природа, жанрові різновиди та класифікація паремій.
55. Поетика малих жанрів фольклору.

56. Прислів'я та приказки: спільне і відмінне.
 57. Загадки. Класифікація загадок. Поетика жанру загадок.
 58. Дитячий фольклор, жанрові різновиди.
 59. Жанри, які перейшли в дитячий фольклор із загальної народної творчості.
 60. Жанри, що виникли в дитячому середовищі. Дитяча пареміографія.

Студенту на замітку»

Завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Український фольклор: виникнення, світоглядні системи, особливості, жанри				
Тема 1. Фольклор та фольклористика як наука	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Складання термінологічного словника до теми, перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	4
Тема 2. Основні світоглядні системи українського фольклору	Вивчення лекційного матеріалу, виконання самостійної роботи та індивідуального завдання (1 на вибір)	Експрес опитування, перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	5
Тема 3 Календарно-обрядова творчість	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття,, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Складання тестів за лекційними матеріалами до теми перевірка індивідуального завдання та завдань на практичні	Література до лекції	6
Тема 4. Родинно-обрядова творчість	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Складання таблиці «Родинно-обрядова творчість» перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	5
Змістовий модуль 2. Жанрово-тематичні різновиди українського народного епосу та лірики				
Тема 5. Героїчний та негероїчний епос	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Складання опорного конспекта до лекційного матеріалу, перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	8

Тема 6. Ліричні пісні	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Есе, перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	7
Тема 7. . Казкова проза	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Скласти таблицю «Різновиди казок та їх особливості» перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	7
Тема 8. Історична проза	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Складання опорного конспекта перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	6
Тема 9. Пареміографія.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Експрес опитування, Складання схеми чи таблиці «Пареміографічні жанри» перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	6
Тема 10. Дитячий фольклор	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Складання тестів різних видів до теми, перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	6

Складові навчальної роботи	Максимальні бали за одне заняття (завдання)
1. Робота на лекціях	1
2. Усна відповідь, доповнення, робота в аудиторії	3
3. Виконання і захист практичних (лабораторних) робіт	5
4. Поточна контрольна робота	15
5. Презентація та захист індивідуальної роботи	20
6. Есе на задану тему	10

12. Розподіл балів, які отримують студенти під час вивчення дисципліни «Фольклор»

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		

4	5	6	5	8	7	7	6	6	6		
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

5. Рекомендована література

Базова

1. Лановик З.Б., Лановик М.Б. Українська усна народна творчість: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / — К.: "Знання-Прес", 2006. — 591 с.
2. Лисюк Н. Постфольклор в Україні / Н. Лисюк. — К.: Агентство «Україна», 2014. — 348 с.
3. Походження українського фольклору: Конспект лекцій / В.Ф. Давидюк; Волин. держ. ун-т ім. Л.Українки. — Луцьк: РВВ "Вежа", 2006. — 120 с.
4. Руснак І. Є. Український фольклор: навч. пос. — К.: Видавничий центр «Академія», 2010. — 304 с.
5. Українська народна космогонія: Специфіка міфопоетичного мислення / О.М. Таланчук. — К.: Б-ка українця, 1998. — 309 с.
6. Українська фольклористика / Ред.: Т.Ю. Салига. — Л., 1999. — 294 с.
7. Український фольклор: навч. посіб. / І.Є. Руснак. — К.: Акад., 2010. — 302 с.
8. Український фольклор: Навч. посіб. для студ. філол. спец. вищ. пед. навч. закл. / О.М. Семенов. — Глухів: РВВ ГДПУ, 2004. — 256 с.

Допоміжна література

1. Борисенко В.К. Весільні звичаї та обряди на Україні. . — К., 1988.-192с.
2. Бріцина О. Українська народна соціально-побутова казка: Специфіка та функціонування. — К., 1989.
3. Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. — К.: Довіра, 1993. — 414 с.
4. Воропай Олекса. Звичаї нашого народу // Етнографічний нарис. У 2 кн. — К., 1991.
5. Дей О.І. Сторінки з історії української фольклористики. — К.: Наук. думка, 1975. — 271 с.
6. Довженко Г.В.Український дитячий фольклор. — К.: Наук. думка, 1981. — 172 с.
7. Дунаєвська Л.Ф. Українська народна казка. — К.: Вища школа, 1987. — 127 с.
8. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу (Ескіз української міфології). — К.: АТ „Обереги”, 1992. — 88 с.
9. Руснак І.Є. Думи та історичні пісні: Тексти та їх інтерпретація. — Кіровоград: Степова Еллада, 1999. — 96 с.
10. Скуратівський В.Т. Місяцелік. Український народний календар. — К.: Довіра, 1993. — 272 с.